

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/232/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112228788
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7112228788.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej č. 14, proti žalovanej X. A., S. M. W. Z., A. Č.. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou U. U. - C. J. V. Z. E., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov č. 5, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, so sídlom v Stropkove, Nám. SNP č. 7, v konaní o zaplatenie 248,95 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 16.12.2014 č.k. 36C/106/2013-102 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi ako aj vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia zmluvnej pokuty za nedodržanie podmienok vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu a žalovanej. Nakoľko žalovaná nespĺnila svoj záväzok zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu, v dôsledku čoho jej musela byť jej SIM karta/koncové zariadenie vypojené z prevádzky, žalobca vystavil žalovanej faktúru na zaplatenie zmluvnej pokuty konkr. faktúru č. XXXXXXXXXXX, splatnú dňa XX.XX.XXXX na sumu 248,95 eura, ktorú žalovaná neuhradila. Žalobca pripojil k žalobe zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa X.XX.XXXX, vrátane špecifikácie uplatnenej peňažnej pohľadávky a Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných dátových služieb účinné od 1.2.2009.

Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná. Vychádzajúc z čl. II zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa X.XX.XXXX uzavretej medzi spoločnosťou Slovak Telecom, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, v zmysle ktorého žalobcovi mali byť postúpené len pohľadávky špecifikované v Protokole o odovzdaní konkrétnych postupovaných pohľadávok podľa príloh 1-10 s tým, že k účinnému prevodu postupovaných pohľadávok malo dôjsť nadobudnutím účinnosti zmluvy o postúpení a podpisom Protokolu, vyvodil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom jeho aktívnej legitímácie, pretože napriek výzve súdu, nepredložil dôkaz o účinnom prevode označených peňažných pohľadávok a súd tak nemohol uzavrieť, že riadnym vlastníkom pohľadávky je práve žalobca. Dôvodil pritom, že iba z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok nebolo preukázané, že na žalobcu prešlo práve vlastníctvo pohľadávky vo výške 248,95 eura voči žalovanej.

O trovách vedľajšieho účastníka rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 150 ods. 1 O.s.p. Za dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov

konania, považoval skutočnosť, že vedľajší účastník opakovane podáva na súd vyjadrenia s rovnakým obsahom, bez zreteľa na konkrétne uplatnený nárok a v danom prípade jeho podanie nemožno považovať za procesnú obranu, v dôsledku ktorej súd žalobu voči žalovanej zamietol. Konštatoval, že v prejednávanej veci nemožno urobiť záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. V predmetnej veci vedľajší účastník namietal skutočnosti, na ktoré súd už sám z úradnej povinnosti musí prihliadať, preto si vedľajší účastník, hoc zastúpený advokátom, musí byť vedomý toho, že vynaložené trovy, pokiaľ neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, teda neboli účelne vynaložené, nebudú mu súdom priznané. Dodal, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka do všetkých konaní, v ktorých žalobca vystupuje, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a najmä na skutočnosť, že z vlastného podnetu vstúpil do konania ako profesijná organizácia na ochranu spotrebiteľa a splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, uviedol, že nemožno považovať jeho trovy za účelne vynaložené.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, podal včas odvolanie vedľajší účastník. Podľa obsahu uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a priznal mu náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania spolu v sume 93,83 eura. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 14.5.2014 č.k. 8Co/218/2014-92, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.8.2012 č.k. 16Co/273/2012-163 a konštatoval, že jeho námietka voči nároku (t.j. zmluvnej pokute) uplatnenému žalobcom bola náležitá, vecná a účelná. A ak by aj žalobca v konaní preukázal dôkaz o účinnom prevode pohľadávok, musel by súd žalobu zamietnuť z dôvodu, že uplatnená zmluvná pokuta predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vzhľadom na uvedené považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa o neúčelnosti trov vedľajšieho účastníka za nesprávne.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu namietal, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v danej veci sú vynaložené neúčelne z toho dôvodu, že absentuje súhlas účastníka konania so vstupom vedľajšieho účastníka na jeho strane a že vyjadrenia právneho zástupcu vedľajšieho účastníka nie sú potrebné pre rozhodnutie súdu, nakoľko súd má povinnosť prihliadať na ochranu spotrebiteľa ex offio.

Odvolací súd na základe podaného odvolania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal vec bez nariadenia pojednávania, preskúmal napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania vedľajšieho účastníka, aj s konaním, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania vedľajšieho účastníka vec nesprávne právne posúdil, ak vychádzal z názoru, že trovy konania vynaložené v súvislosti s účasťou vedľajšieho účastníka nespĺňajú požiadavku potrebnosti a účelnosti a že z týchto dôvodov sú splnené podmienky pre použitie § 150 ods. 1 O.s.p..

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Cieľom tejto právnej úpravy, zavedenej do Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 384/2008 Z.z., bolo podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu, umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby. Občiansky súdny poriadok v poznámke k uvedenému ustanoveniu odkazuje na niektoré osobitné predpisy, ktoré naznačujú, aké právnické osoby môžu byť v postavení vedľajšieho účastníka. Jedným z takýchto osobitných predpisov je zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 250/2007 Z.z."). V zmysle § 25 ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. môže právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podať návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov alebo môže byť účastníkom konania, ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti. V prejednanom prípade je nepochybné, že takouto právnickou osobou je i Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktorý vstúpil do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného spotrebiteľa.

Podstata povinnosti hradiť trovy konania spočíva v tom, že súd zaviazá jedného účastníka konania nahradiť druhému účastníkovi buď celkom, alebo sčasti trovy konania, ktoré v priebehu konania tento druhý účastník už zaplatil. Pritom povinnosť nahradiť trovy konania zahŕňa iba tie, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

V sporovom konaní (v danom prípade ide o také konanie) sa otázka náhrady trov konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Len výnimočne môže súd v konaní procesne úspešnému účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Občiansky súdny poriadok priznáva súdu moderačné právo zmierniť dôsledky ustanovení upravujúcich náhradu trov konania v § 150 O.s.p.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Vzhľadom na to, že ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne stanovuje, že vedľajší účastník v konaní má rovnaké práva a povinnosti ako účastník (v súdnej veci žalovaný spotrebiteľ), možno z toho vyvodiť záver, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná aj náhrada trov konania za predpokladu, kedy právo na náhradu trov konania vznikne účastníkovi, ktorého v konaní vedľajší účastník podporoval.

Použitie ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy v prípadoch, ak sú naplnené predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak v konaní dospeje súd k záveru, že ide o výnimočný prípad hodný osobitného zreteľa, pre ktorý je na mieste náhradu trov konania nepriznať alebo znížiť.

Odvolačí súd je v posudzovanej veci toho názoru, že za dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p., pre ktoré súd prvého stupňa nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nemožno bez ďalšieho pokladať len samotnú skutočnosť, že vedľajší účastník opakovane podáva na súd spolu so svojim vstupom vyjadrenia s rovnakým obsahom, bez zreteľa na konkrétne uplatnený nárok.

S poukazom na vyššie uvedené je odvolačí súd v posudzovanej veci toho názoru, že sa nemožno stotožniť s argumentáciou prvostupňového súdu o nadbytočnosti a nehospodárnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka len preto, lebo vedľajší účastník je inštitúciou zriadenou na ochranu spotrebiteľa. Článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky priznáva každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi. Pod pojem "každý" spadá aj vedľajší účastník konania.

Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a rovnaké povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ust. § 93 ods. 4 O.s.p.. Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť aj advokát. Procesný predpis upravujúci občianske súdne konanie vo svojich ustanoveniach nevyklučuje možnosť účastníka odborne spôsobilého hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom nechať sa zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu nemala mu byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Takto vynaložené náklady je preto potrebné považovať za účelné. Aj vedľajší účastník má teda právo na právnu pomoc pred súdom, čo je základné ústavné právo, ktoré sa v rámci civilného konania realizuje možnosťou zabezpečiť kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom.

Vedľajší účastník tak nemôže byť vylúčený z voľby, akým spôsobom si toto základné právo (na právnu pomoc v konaní pred súdmi) uplatní, ale musí počítať s tým, že aj vo vzťahu k nemu bude súd skúmať, či trovy konania boli účelne vynaložené a či je dôvod na priznanie náhrady trov proti neúspešnému účastníkovi. Neobstojí však iba všeobecné konštatovanie súdu prvého stupňa, že nemožno považovať za účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, lebo súd rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na neprijateľné zmluvné dojednania, a ani všeobecné konštatovanie, že advokát vedľajšieho účastníka neposkytol v danej veci právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, keďže nenamietal skutočnosti, ktoré boli dôvodom zamietnutia žaloby.

Pre úplnosť odvolačí súd dáva do pozornosti, že v danej veci bola predmetom konania pohľadávka žalobcu vo výške 248,95 eura s príslušenstvom. Jedná sa teda o tzv. drobný spor (§ 200ea ods. 1

O.s.p.), keďže predmet konania nedosahuje výšku 1000 eur a nejde o vec uvedenú v § 200ea ods. 2 O.s.p.. Pre rozhodovanie o náhrade trov konania tak bola splnená prvá z dvoch podmienok pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. podľa ktorého, ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Druhou podmienkou pre aplikáciu tohto ustanovenia bola potom skutočnosť, že trovy konania, ktorých náhradu si účastník konania uplatňuje, sú neprimerané voči pohľadávke, ktorá je predmetom konania.

Z uvedeného je zrejmé, že prvostupňový súd pri rozhodovaní o trovách konania vedľajšieho účastníka na daný právny vzťah síce správne použil ust. § 142 ods. 1 O.s.p., toto však nesprávne interpretoval, nesprávne aplikoval ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a vec právne neposúdil i podľa ust. § 150 ods. 2 O.s.p. a z hľadiska aplikácie týchto ustanovení ani neodôvodnil s poukazom na okolnosti relevantné pre rozhodovanie o náhrade trov konania.

Vzhľadom na uvedené odvolaciu súdu neostávalo iné ako rozsudok v časti napadutej odvolaním zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a vec súdu prvého stupňa vrátiť na ďalšie konanie.

V ďalšom bude úlohou súdu prvého stupňa po vrátení veci opätovne rozhodnúť o trovách tak prvostupňového ako aj odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.) a pri rozhodovaní sa vysporiadať so všetkými právne významnými okolnosťami, na ktoré poukazuje odvolací súd v zrušujúcom uznesení. Mať pritom na zreteli, že ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, je potrebné, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa, zaoberať sa tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa a posúdiť účelnosť vynaloženia jednotlivých trov konania vedľajšieho účastníka prostredníctvom advokáta.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.